

[Kølnæs]

Folketinget må følgelig vedtage de to stiledede forslag, idet det ene vil forøge antallet af ungdomsboliger, medens det andet vil ligestille uddannelsessøgende med andre bolig-søgende ved at indføre en boligydelse, der svarer til den, der gælder for pensionister.

Der er behov for vedtagelse af begge forslag, men mindst det ene må vedtages for at undgå direkte bolignød i stadig stigende omfang blandt uddannelsessøgende i de kommende år.

Den første sag på dagsordenen var:

1) Spørgsmål om fremme af forespørgsel til statsministeren, udenrigsministeren og forsvarsministeren:

Forespørgsel [om atomoprustning i Europa] af Steen Folke (VS) og Gert Petersen (SF). (Forespørgsel nr. F 1. Anmeldt 7/10 81).

Formanden:

Hvis ingen gør indsigelse mod fremme af denne forespørgsel, betragter jeg tingets samtykke dertil som givet. (Ophold). Det er givet.

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Spørgsmål til ministrene:

Formanden:

Jeg skal gøre opmærksom på, at det af hr. Niels Andersen (KF) under nr. 3 stillede spørgsmål (spm. nr. 18) efter ønske fra spørgeren udgår til skriftlig besvarelse.

Spm. nr. 16

1) Til udenrigsministeren af:

Hanne Engberg (SF):

»Vil ministeren hindre, at udbetalingerne til EF overstiger momsloftet på 1 pct.«

Skriftlig begrundelse

Momsloftet på 1 pct. har hidtil været grænsen for EF-indtægterne fra de ni EF-lande. Dette loft forpligtede den danske regering sig til at overholde, da Danmark indtrådte i EF. Statsministeren har i sommer udtalt, at han så vidt muligt ønsker det over-

holdt. Samtidig har de danske socialdemokratiske medlemmer af EF-Parlamentet stemt for, at momsloftet under visse forudsætninger kan overskrides. Det virker umiddelbart, som om regeringen har skiftet politik.

Formanden:

Statsministeren har ordet som fungerende udenrigsminister.

Statsministeren (Anker Jørgensen):

Regeringen har ved flere lejligheder både her i salen og i folketingets markedsudvalg redegjort for sin stilling til den grænse på 1 procentpoint for et fælles momsgrundlag, som udgør loftet for EFs budget i henhold til de regler, der blev fastlagt allerede i 1970. Det skete senest i et svar på spørgsmål nr. 497 21. januar 1981 til udenrigsministeren fra fru Hanne Engberg. Jeg kan derfor henholde mig til indholdet i dette.

Men lad mig alligevel give dette svar, at Kommissionen ikke har fremlagt forslag om at fjerne eller forhøje loftet på 1 procentpoint; spørgsmålet er således ikke på dagsordenen for Ministerrådet i EF. Derfor har regeringen heller ikke taget stilling til en sådan forhøjelse.

Lad mig tilføje, at det er regeringens opfattelse, at arten af de aktiviteter, der foreslås finansieret af en udvidelse af momsloftet, må være afgørende for vores vurdering. Regeringen vil derfor ikke på forhånd afvise en sådan forhøjelse af momsloftet, hvis den er begrundet i aktiviteter, som vi finder gode. Hvis der kommer et forslag, vil regeringen vurdere baggrunden for dette, og vi vil til den tid og i overensstemmelse med sædvanlig procedure forelægge et forhandlingsoplæg i folketingets markedsudvalg.

Hanne Engberg (SF):

Jeg takker statsministeren for svaret. Af svaret kan jeg høre, at der er sket om end ikke en absolut ændring, så dog en glidning i forhold til denne grænse på 1 pct., som indtil nu eller indtil sidste år har været en absolut grænse; sådan har jeg i hvert tilfælde opfattet det. Det fremgår også af, hvad der er blevet sagt andre steder, men altså også bekræftet af statsministeren her i dag, at man ikke på forhånd er afvisende over for at forhøje dette loft. Derfor vil jeg spørge om to ting.

[Hanne Engberg]

Jeg vil spørge, om en sådan ændring ikke skal foregå med folketingets velsignelse eller accept, om det altså er en sag, der ikke kan afgøres i markedsudvalget, men som må afgøres i folketinget, da det jo er en ændring af Romtraktaten, hvor vi har besluttet at gå op til 1 pct.s loftet.

Det andet spørgsmål, jeg vil stille, er, om statsministeren synes, at der i EFs aktuelle økonomiske politik er nogen baggrund for at være positiv, nemlig ikke afvisende, over for en udvidelse af EFs aktiviteter.

Ib Christensen (DR):

Jeg vil gerne i anledning af fru Hanne Engbergs spørgsmål stille et uddybende spørgsmål til statsministeren på baggrund af en artikel, udenrigsministeren skrev i Politiken den 13. oktober, altså i går. Der skriver han:

»Den danske regerings grundsynspunkt er, at Danmark støtter en udbygning af EF-samarbejdet med andre aktiviteter end den fælles landbrugspolitik. Det er ikke den danske regerings ønske, at den fælles landbrugspolitik skal være den eneste fælles politik i EF. Danmark har lige siden medlemskabet i 1973 kraftigt støttet opbygningen af en fælles politik på andre områder, f. eks. energi, industri, forskning.«

Senere hedder det i ministerens artikel:

»Enten vælger vi en vej baseret på udbygning af andre aktiviteter end den fælles landbrugspolitik. Det er i overensstemmelse med traktatens mål. Det vil fremme samarbejdet.«

Endelig siger ministeren i artiklen, idet han refererer til Kommissionens forslag:

»Konkret foreslår Kommissionen økonomisk politik, valutapolitik, energipolitik, industripolitik, regionalpolitik og socialpolitik. Der er meget godt i Kommissionens forslag.«

På den baggrund vil jeg gerne spørge statsministeren, om det er den slags aktiviteter, statsministeren og regeringen mener EF skal udvikles til at omfatte i større omfang, og om man på den baggrund er villig til eventuelt at gå op til et 2 pct.s momsloft.

Statsministeren (Anker Jørgensen):

Til fru Hanne Engberg kan jeg sige, at den grænse, der er, jo ikke er nogen absolut og urørlig grænse; dens placering afhænger af, om man kan blive enig om, at den eventuelt skal flyttes. Det er et spørgsmål, der må vur-

deres, jeg havde nær sagt akkurat som andre skattespørgsmål kan blive vurderet, og på baggrund af, hvilke opgaver og aktiviteter der måtte være behov for at gennemføre i Fællesskabet.

Så må jeg sige én gang til: regeringen har ikke taget stilling til det, men vi vil naturligvis tage stilling til det, hvis det eventuelt bringes op. Jeg kan da godt indskyde den parentes, at der vistnok i adskillige lande ikke er noget ønske om – måske endda stærk modvilje mod – at forhøje det, men det vender vi altså tilbage til, hvis det bliver aktuelt.

Hvad angår den procedure, der skal anvendes – jeg siger stadig væk: hvis det eventuelt bliver aktuelt – skal det først og fremmest i markedsudvalget. I hvilket omfang der er behov for, at sagen bringes ned i salen, må vurderes på det tidspunkt, da sagen bliver aktuel.

Så kan jeg sige til hr. Ib Christensen, at jeg ikke tror, det er rimeligt, at jeg går ind i besvarelsen af, jeg havde nær sagt 20 forskellige spørgsmål, som ikke direkte har med denne sag at gøre.

Hanne Engberg (SF):

Jeg kan forstå, at der ikke sker en automatisk overførsel her til folketingets sal af diskussionen om dette momslofts eventuelle hævnning. Det synes jeg er beklageligt, og på stående fod kan jeg heller ikke se, om det kan være rimeligt og lovligt, idet det jo er en overskridelse af en traktatgrænse, men det kan vi så komme til at diskutere, hvis og når – jeg er bange for når – det bliver tilfældet.

Det andet spørgsmål er det nok så vigtigt for mig at få afklaret. Hr. Ib Christensen uddybede det med gode eksempler fra udenrigsministerens artikel i går. Selv om jeg ikke beder statsministeren gå ind i en detaljeret beskrivelse af udsigterne for EFs økonomiske politik, synes jeg alligevel, det er rimeligt, at statsministeren på grundlag af den rapport, som udenrigsministeren henviser til, og som er den første detaljerede rapport om EFs økonomiske politik, her fra denne talerstol i denne situation udtaler sig positivt eller negativt om udsigterne for den økonomiske politik. Så vidt jeg kan se, er den økonomiske politik, man foreslår, og som regeringen går ind på, en politik, som er absolut ødelæggende for hele vores velfærdssamfund. Det er en politik, som fremmer arbejdsløs-

[Hanne Engberg]

hed, en politik, som gør vores arbejdsmarkedsforhandlinger illusoriske – det kommer vi tilbage til i næste spørgsmål – og som alt i alt ikke alene overfører en masse myndighed – det er formelt kritisabelt – men også indholdsmæssigt vil ændre den danske politik i en retning, som er ødelæggende for danske lønmodtagere.

Det er dette, jeg gerne vil have et principielt svar på nu.

Statsministeren (Anker Jørgensen):

Fru Hanne Engberg vil gerne have et principielt svar. Ja men det er da regeringens principielle holdning, at man ikke skal være negativ, som fru Hanne Engberg gerne vil have at vi skal være det, men at vi skal være positive i overvejelserne af de ideer og forslag, der kommer frem, og hvis der altså er enighed om, at sådanne forslag og synspunkter skal fremmes, vil vi da fremme dem. Det er selvfølgelig blot udtryk for en fuldstændig enøjet politik – jeg er for resten selv lidt enøjet i dag – uden videre at stemple enhver økonomisk politik, som man måtte enes om i Fællesskabet, som nedbrydende, arbejdsløshedsskabende osv. osv.

Hanne Engberg (SF):

Jeg formoder, at statsministeren har sat sig ind i den rapport om EFs økonomiske politik på mellemlang sigt, som det hedder, for de næste fem år. Og selv om vi ikke skal diskutere den principielt eller i detaljer her, synes jeg alligevel, at det er for dårligt, at jeg ikke kan få enten et positivt eller et negativt svar over for tendenserne i den økonomiske politik, man fra EF vil føre og appellere til medlemsstaterne om at føre. Det synes jeg godt jeg kan få et svar på og ikke bare et henholdende svar om, at noget er positivt og andet er negativt, og lad os nu se, hvad der sker. Det synes jeg er for dårligt over for noget så alvorligt som en økonomisk politik gennem EF, som vi er afhængige af.

Statsministeren (Anker Jørgensen):

Fru Hanne Engberg, jeg synes, det er for dårligt at afkræve mig en tilkendegivelse eller nogle synspunkter om en rapport, som er på mellemlang sigt, for de kommende fem år, under et konkret spørgsmål, der egentlig ikke har særlig meget med den sag at gøre. Det er urimeligt. Jeg kunne godt sige noget,

og så må jeg sige: jeg er positiv over for overvejelser af disse ting. Så håber jeg, at fru Hanne Engberg er tilfreds.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. 17

2) Til *udenrigsministeren* af:

Hanne Engberg (SF):

»Accepterer den danske regering, at Kommissionen under EF beskæftiger sig med en harmonisering af de enkelte landes dyrtidsreguleringer?«

Skriftlig begrundelse

Statsministeren afviste på ministerrådsmødet i foråret, at Kommissionen skulle beskæftige sig med et forslag til harmonisering af medlemslandenes dyrtidsreguleringer. Det gjorde han klogt i, da arbejdsmarkedspolitik ikke hører hjemme i EF. I løbet af sommeren og efteråret synes den danske regering imidlertid at have skiftet mening. Ved det sidste rådsmøde for økonomiministre tillodes, at man fra EF-Kommissionens side kunne kontakte arbejdsmarkedets parter med forslaget om harmonisering af dyrtidsreguleringen i EF-medlemslande.

Dette tillader regeringen vel næppe?

Statsministeren (Anker Jørgensen):

Den beslutningsprocedure, der er gældende for EF, altså bl. a. i hele dette spørgsmål om dyrtidsreguleringen, går jo ud på, at Kommissionen kan fremlægge synspunkter, som medlemslandene derefter tager stilling til i Rådet; det er ikke Kommissionen, der bestemmer, men Rådet. Det er en ganske normal procedure; der er intet usædvanligt i det.

Fru Hanne Engberg henviser i begrundelsen for spørgsmålet til, at Kommissionen har kontakten arbejdsmarkedets parter vedrørende forslag om dyrtidsregulering i EF-medlemslandene.

Efter regeringens opfattelse er det en fornuftig procedure, at Kommissionen drøfter forslag og tanker, som vedrører arbejdsmarkedets forhold, med arbejdsmarkedets parter. Det modsatte, nemlig at arbejdsmarkedets parter henvender sig, er jo også tilfældet. Det er netop en af de muligheder, arbejdsmarkedet

[Statsministeren]

dets parter har for at fremføre deres synspunkter.

Det er derimod op til medlemslandenes regeringer under forhandlingerne i Ministerrådet, som jeg før var inde på, at træffe beslutninger om Kommissionens forslag, tanker, synspunkter, hvad det nu måtte være, man har været fremme med.

Regeringen har i folketingets markedsudvalg den 11. september meddelt, at Danmark ikke kan acceptere rådsvedtagelser vedrørende harmonisering af de enkelte landes dyrtidsreguleringer. Jeg kan bekræfte over for fru Hanne Engberg, at det er regeringens holdning.

I øvrigt er der ikke i de synspunkter, der er fremlagt af Kommissionen, noget, der har egentlig betydning for Danmark og for det danske arbejdsmarked.

Hanne Engberg (SF):

Dette spørgsmål følger jo indholdsmæssigt det foregående spørgsmål op, idet det er et eksempel på den økonomiske politik, som EF i bredeste forstand anbefaler medlemslandene at følge, og som altså også indeholder en ændring af dyrtidsreguleringerne i de forskellige lande, og det vil selvfølgelig sige en indskrænkning af de muligheder, som lønmodtagerne har gennem dyrtidsreguleringerne.

Jeg kan da være enig med statsministeren i, at der måske ikke er noget voldsomt kritisk i selve proceduren. EF-spørgsmål har den vanskelighed ved sig, at man hele tiden skal holde sig til procedure og derefter snakke indhold, og så hænger man oftest fast i proceduren.

At arbejdsmarkedets parter henvender sig til Kommissionen, er der ikke noget mærkeligt i, og omvendt, men jeg synes, det bliver kritisk, når man diskuterer disse ting på EF-rådsmøder, idet arbejdsmarkedsforhold jo ikke har noget med EF-politikken at gøre.

Jeg er klar over og tager også til efterretning her, at man ikke vil lave en rådsvedtagelse om disse ting, når det kommer op i Det europæiske Råd her i slutningen af november, men jeg er orienteret om, at man ikke har noget imod en henstilling, som Rådet vedtager til arbejdsmarkedets parter om at sørge for en harmonisering af dyrtidsreguleringerne, og det vil jo på længere sigt om

ikke lige i øjeblikket sige en yderligere svækkelse af den danske dyrtidsregulering. Det er denne henstilling, som jeg beder statsministeren om at lade være med at deltage i, men om at holde fast på sin oprindelige beslutning om, at det ikke er noget, EF blander sig i, men noget, arbejdsmarkedets parter tager stilling til.

Arbejdsministeren (Svend Auken):

Kun lige to ord til fru Hanne Engberg. For det første er det ikke rigtigt, at der ikke drøftes arbejdsmarkedsspørgsmål i EF-sammenhænge. Vi har diskuteret spørgsmål om den fri bevægelighed af arbejdskraft, om vedtagelse af 40 timers arbejdsuge, om ligebehandling af mænd og kvinder og mange, mange andre spørgsmål, men der er sat grænser for, hvad der kan besluttes, og hvad der kan arbejdes med.

Jeg vil gerne bekræfte, hvad statsministeren sagde før: vi har fra dansk side sagt, at vi ikke medvirker til rådsvedtagelser, herunder heller ikke til henstillinger, på dette område. Vi havde for nylig besøg af det kommissionsmedlem, som har ansvaret for sociale spørgsmål og arbejdsmarkedsspørgsmål, hr. Richard, i København, og da sagde vi ganske tydeligt, at regeringen ønskede ikke at medvirke dertil.

Hanne Engberg (SF):

Jeg er meget tilfreds med at få at vide, at man heller ikke går med til henstillinger i dette spørgsmål. Jeg er selvfølgelig godt klar over, at selve Romtraktaten er af en sådan art, at man ikke kan undgå at komme ind på arbejdsmarkedsspørgsmål, idet kapitalens og personernes fri bevægelighed er grundloven og trosbekendelsen i dette foretagende, og at grænserne derfor er flydende, men de er jo altså ikke fastsat.

Derfor synes jeg egentlig, at det i forbindelse med denne sag ud over at få fastslået, at dyrtidsreguleringerne er en dansk ordning, som vi tager stilling til herhjemme, er principielt væsentligt igen at få afklaret – hvis statsministeren eller arbejdsministeren har lyst til det – hvor disse grænser da er sat, for når vi beskæftiger os med arbejdstidsnedsættelse eller mangel på arbejdstidsnedsættelse og mange andre problemer, der har med arbejdsmiljø og arbejdsmarkedsforhold at gøre,

[Hanne Engberg]

må man spørge, hvor regeringen da har sat grænsen. Kan der siges noget principielt eller konkret om det?

Statsministeren (Anker Jørgensen):

Ja, fru Hanne Engberg sagde dog her i første omgang, at der måske ikke var noget voldsomt kritisabelt i proceduren, og det var egentlig det, spørgsmålet drejede sig om. Derfor må jeg sige, at jeg er meget godt tilfreds med – nu siger jeg det lidt omvendt – det svar, som fru Hanne Engberg gav i første omgang.

Det er en mærkelig påstand, at Rådet heller ikke må beskæftige sig med disse ting. Rådet skal naturligvis have mulighed for at beskæftige sig med disse ting. Om det så kan blive enigt, er jo en anden sag. Der er ikke noget forbud mod, at man beskæftiger sig med disse problemer, men den egentlige beslutning ligger som hidtil i de enkelte landes regeringer, i de enkelte landes parlamenter.

I øvrigt vil jeg gerne pege på, at økonomisk politik jo er mange ting; det er f.eks. også EMSen, det valutariske samarbejde, der er udsprunget af, at man har talt sammen og samarbejdet om en fælles valutapolitik. Det er altså noget af det, der i og for sig konkret er fundet løsninger på.

Det er et dilemma for kritikerne af fællesmarkedet, af EF-samarbejdet, at de det ene øjeblik kritiserer, at man ikke kan nå resultater i den økonomiske politik inden for EF og heller ikke i arbejdsløshedsproblemet, som er en afgørende del af den økonomiske politik, og i næste øjeblik gør alt, hvad de kan, hvis det ellers var muligt, for at forhindre, at der overhovedet drøftes, diskuteres, gøres forsøg på at nå til enighed om noget, der kunne hjælpe på den økonomiske politik. Det er et af den slags dilemmaer, som modstanderne er ude i, og som er mangel på konsekvens.

Hanne Engberg (SF):

Det er et meget stort problem, som statsministeren nu til allersidst får sendt ud i salen her. Som socialistisk modstander af EF må jeg sige, at indholdet af EF er meget alvorligere end disse proceduremæssige og traktatmæssige trakasserier, vi kan have fra denne talerstol og alle mulige andre steder.

Hvis det var tilfældet, at EF tilskyndede til en økonomisk politik, som gavnede danske

lønmodtagere, som ændrede situationen for de unge, for kvinderne, for de ældre i dette samfund i god retning, så tror jeg nok, at mange modstandere af EF ville se anderledes på sagen.

Derved kan vi knytte an til begyndelsen af mit første spørgsmål, som jo gik på, hvorfor man vil udvide EFs økonomiske politik, når resultaterne er så sørgelige, som de har været indtil denne dag. Men sker der en ændring i positiv retning, må EF-modstanden også se anderledes på EF, og så kunne der komme nogle perspektiver ind i debatten.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. 40

4) Til *undervisningsministeren* af:

Mette Groes (S):

»Hvad kan ministeren oplyse om situationen vedrørende mangelen på praktikpladser ved de sociale højskoler?«

Skriftlig begrundelse

Efter aftale mellem Socialrådgiverforeningen og Kommunernes Landsforening skal der ydes en tidsmæssig kompensation til praktiklærerne for arbejdet med praktikanterne.

Dette har forårsaget, at en række kommuner har vægret sig ved at tage praktikanter. Det kan næppe være rimeligt, at et værdifuldt og nødvendigt led i socialrådgiveruddannelsen blokeres af kommunerne.

Undervisningsministeren (Dorte Bennedsen):

Jeg kan give den oplysning, at praktikken for de studerende i København startede omkring 1. september 1981, og at de studerende på de sociale højskoler i Århus og Esbjerg og på RUC er kommet i praktik senere eller ventes at komme det i denne eller den kommende uge.

Hvad angår Odense, venter man i løbet af et par dage en afklaring af, hvor mange praktikpladser der er til rådighed, mens man i Ålborg har ønsket at udskyde praktikstarten til den 1. november for at få bedre tid til at skaffe det nødvendige antal praktikpladser.

Problemerne i forbindelse med efterårets praktik for de socialrådgiverstuderende skyldes nok i væsentlig grad konflikten angående

[Undervisningsministeren]

fornyelsen af overenskomsten. Der er ikke mellem Kommunernes Landsforening eller Amsrådsforeningen og Socialrådgiverforeningen indgået aftaler om tidskompensation til praktikvejlederen for arbejdet med praktikanterne. Der kunne ikke opnås enighed om dette spørgsmål i forhandlingerne, som fandt sted omkring sidste årsskifte, og derfor anbefalede de kommunale foreninger kommunerne og amtskommunerne at afsætte 3 timer ugentligt til supervision m.v.

Socialrådgiverforeningen har ikke kunnet acceptere denne ordning og har anbefalet sine medlemmer at sige nej til at modtage praktikanter, medmindre der opnås lokale aftaler om det samlede ugentlige tidsforbrug til den løbende vejledning. Denne, skal vi sige lokale konflikt har nok været den væsentligste årsag til mangelen på praktikpladser, og den er som nævnt en konflikt mellem Socialrådgiverforeningen og kommunerne.

Mette Groes (S):

Det, som falder en lille smule i øjnene i forbindelse med spørgsmålet om de manglende praktikpladser ved de sociale højskoler, er, at kommunerne i betænkning 818 vedrørende socialformidleruddannelsen i virkeligheden helst ville have, at hver eneste socialrådgiverstuderende skulle i praktik i kommunerne. Når man så i dag ser, at det største problem i forbindelse med at få gennemført praktikken for de socialrådgiverstuderende i virkeligheden er, at de selv samme kommuner ikke vil modtage dem i praktik, må man spørge sig selv, hvordan dette problem kan løses.

Jeg vil også spørge undervisningsministeren, om der er nogen mulighed for, at man fra ministeriets side vil medvirke til, at problemet kommer ud af verden, ikke alene nu, hvor vi er halvanden måned inde i praktiksemesteret, men også på længere sigt.

Undervisningsministeren (Dorte Bennedsen):

Det er korrekt, at der i betænkning 818 lægges op til, at praktik kun skal finde sted i kommunerne. Men jeg tror også, fru Mette Groes vil vide, at jeg ikke har fulgt betænkning 818, men netop har åbnet for, at der kunne foretages praktik andre steder end i kommunal regie.

Når det siges, at kommunerne ikke vil modtage praktikanterne, er det næppe den fulde og hele sandhed om denne sag. Kommunerne vil ikke modtage dem på et hvilket som helst vilkår, sat lokalt, som jeg nævnte det før, med hensyn til kravet om de lokale aftaler. Kommunerne har, som jeg nævnte det, afsat 3 timer til de opgaver; det har Socialrådgiverforeningen på sin side ikke villet acceptere. Men der ligger ikke i dette, at kommunerne ikke vil modtage praktikanterne.

Når der bliver spurgt, hvorledes spørgsmålet kan løses, og hvorledes ministeriet og jeg kan medvirke, kan jeg oplyse over for fru Mette Groes, at jeg har foretaget en henvendelse til Kommunernes Landsforening, hvor jeg endnu en gang har peget på problemets alvor og henstillet, at vi får løst problemet, således at man ikke fremover skal stå i denne situation.

Jeg er overbevist om, at de nuværende vanskeligheder har en nøje sammenhæng med den konflikt, der har løbet her i sommerens løb, og jeg tror, det vil være klaret fremover, når vi har fået løst disse problemer.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. 30

5) Til *energiministeren* af:

Ole Vig Jensen (RV):

»Med hvilken begrundelse finder ministeren det rigtigt, at der fra Asnæsværket udledes spildvarme i Kalundborg Fjord i et omfang, som ved anden anvendelse i form af kraftvarme ville gøre det muligt at opvarme op mod 100.000 boliger og lejligheder?«

Skriftlig begrundelse

For en nærmere belysning af spørgsmålet skal jeg henvise til de undersøgelser, der er foretaget i forbindelse med en evt. udnyttelse af overskudsvarmen fra Asnæsværket, herunder især de oplagte muligheder, der synes at være for det vest- og nordvestsjællandske område.

Det er vanskeligt at skabe folkelig forståelse for en energipolitik, der tillader et varmespild i den størrelsesorden, som det er tilfældet med Asnæsværket, og ud fra en ressourcebetragtning er det umuligt at forsvare.

[Ole Vig Jensen]

Det er muligt, at Asnæsværkets placering og udbygning harmonerer dårligt med den varmeplanlægning, som er en følge af vedtagelsen af naturgasprojektet, men det bør ikke forhindre en fornuftig anvendelse af den vældige varmereserve, der knytter sig til elproduktionen på netop Asnæsværket.

Energiministeren (Poul Nielson):

Indledningsvis skal jeg gøre opmærksom på, at en mindre del af overskudsvarmen fra Asnæsværket er planlagt udnyttet lokalt i Kalundborgområdet. Men det må erkendes i dag, at Asnæsværkets blok 5, som diskussionen jo drejer sig om, og som netop er indviet, i øvrigt overhovedet ikke er bygget til udtag af fjernvarme og er fejlplaceret.

Elværkerens beslutning – og det var alene elværkerne, der dengang kunne træffe og traf beslutning om dette her – om placering af værket blev truffet, inden det nuværende styringssystem i elforsyningsloven fra 1976 trådte i kraft. Et værk med denne placering ville i dag ikke blive godkendt. Skal overskudsvarmen fra dette værk udnyttes i et sådant omfang som antydnet i spørgsmålet, findes der faktisk kun i hovedstadsregionen et tilstrækkelig stort og tilstrækkelig sammenhængende fjernvarmemarked.

Den såkaldte Bülowgruppe, hvori kraftvarmekommunerne i hovedstadsregionen og Elkraft er repræsenteret, har ud fra denne Asnæsrapport gennemført en undersøgelse af mulighederne for en varmforsyning i hovedstadsregionen fra Asnæsværket.

På baggrund af denne undersøgelse har gruppen i enighed – altså også med elværkerens medvirken – anset denne forsyningsmulighed for uaktuel, idet en forsyning fra Asnæsværket vil være for dyr i såvel anlæg som drift set i forhold til etableringen af et nyt kraftvarmeværk i hovedstadsregionen.

Hvad angår de øvrige byer på Sjælland, der har været nævnt som mulige aftagere af kraftvarmen, har f. eks. Holbæk ikke noget fjernvarmesystem, og derfor vil en kraftvarmforsyning her være en uforholdsmæssig dyr investering.

En række byer i Vestsjælland: Slagelse, Korsør, Skælskør, vil i forhold til lange rør fra Asnæs kunne kraftvarmforsynes billigere fra Stigsnæs. Det undersøges i øjeblikket i forhold til den naturgasforsyning, som i øv-

rigt har været forudsat i områdeafgrænsningen, til det område.

Ole Vig Jensen (RV):

Jeg takker ministeren for svaret, om end jeg ikke kan sige, at det var særlig imødekommende over for det, som var mit umiddelbare ønske, nemlig at få belyst, hvordan vi kunne udnytte den kraftvarmereserve, som under alle omstændigheder er til stede ved Asnæsværket. Jeg er helt klar over de problemer, der knytter sig til, at værket er placeret der på et tidspunkt, hvor man ikke havde samme styringsmuligheder som i dag, og over, at det giver vanskeligheder med hensyn til at udnytte den kraftvarmereserve, der forefindes.

Jeg har også hæftet mig ved den rapport, der for nylig er offentliggjort om de muligheder, der foreligger for at forsyne det københavnske område. Den er uaktuel, siger ministeren her, og det er jeg ikke i stand til at tilbagevise. Selv synes jeg også, det lyder imponerende, hvis man rentabelt skulle kunne føre en ledning så langt frem.

Men tilbage er – og det skal så være mit næste spørgsmål – at i det lokale område må der ud over forsyningen af selve Kalundborg by være andre muligheder, som også energiministeriet må gå ind og deltage konstruktivt i udnyttelsen af. Jeg tænker på en mere industriel udnyttelse i det lokale område, f. eks. etablering af en gartnerkoloni.

Og jeg vil spørge: hvordan med nærforsyningen i Odsherredsområdet, som, så vidt jeg forstår, ikke indgår i de planer, man har for forsyning med naturgas. Jeg synes i hvert fald, at vi er nødt til ikke blot at anlægge nogle rentabilitetsbetragtninger, økonomiske betragtninger, men også nogle ressourcebetragtninger over de muligheder, der er ved Asnæsværket.

Energiministeren (Poul Nielson):

Jeg er 100 pct. enig med hr. Ole Vig Jensen i hans synspunkter omkring dette, for det vil selvfølgelig være ærgerligt, at man spilder varme, man ikke behøver at spilde. Men der er jo også en grænse for, hvor meget vi kan løfte, og derfor må man se på, om de investeringer, der skal til for at føre varmt vand ud til områder, der kun kan aftage en lille del, vil være rimelige, sammenholdt med at føre naturgas frem, hvor gennemsnitsomkost-

[Energiministeren]

ningen investeringsmæssigt kun er på omkring en tredjedel.

Det er i og for sig parallelt med diskussionen om, at det ville være dejligt, hvis vi i Danmark allerede for 10 år siden havde gjort motorvejsnettet færdigt. Det havde også været en fordel for landet, men vi havde altså ikke pengene til det. Lidt det samme er problemet, når vi taler om en fuldstændig udnyttelse af al spildvarmen. I princippet ville det være glimrende, men det kan økonomisk set i forhold til de muligheder, vi ellers har, vise sig at være for stor en bid at gabe over. Jeg er imidlertid enig i, at vi skal prøve at nå så langt som muligt.

Annelise Gotfredsen (KF):

Vi er jo alle sammen klar over, at der er en sammenhæng mellem investeringer og driftsomkostninger, og dette kan falde forskelligt ud, men jeg vil bare spørge, om ministeren vil lade foretage en uvildig undersøgelse af, hvilke muligheder brug af spildevand fra Asnæsværket kan have på Sjælland.

Ole Vig Jensen (RV):

Jeg vil være lidt mere beskeden i mit spørgsmål. Jeg forestiller mig nemlig ikke, at det under nogen omstændigheder vil være muligt at forsyne det meste af Sjælland med kraftvarme fra det pågældende værk, eventuelt i kombination med andre muligheder. Men jeg vil spørge ministeren: er det sådan, at man fra ministeriets side arbejder videre med udnyttelsen i det lokale område ud fra nogle af de synspunkter, som jeg gav udtryk for her?

Energiministeren (Poul Nielson):

For at tage det sidste først har vi jo allerede ydet tilskud til transmissionsledningernes anlæg for at få Kalundborg koblet på kraftvarmen, og vi vil gerne i så høj grad som muligt stimulere udnyttelsen af kraftvarmen, også i retning af det, hr. Ole Vig Jensen er inde på: med gartnerkolonier og anden industriel udnyttelse af overskudsvarmen i området. Det vil varmeplanlægningsmæssigt i ministeriet blive vurderet som positivt for nærområdet deroppe, men at gå ud med rør på Sjælland i øvrigt til områder som målgrupper, der ikke er tunge nok afsætningsmæssigt til at kunne forrente de meget store investe-

ringer, vil samfundsøkonomisk være problematisk.

Til fru Annelise Gotfredsens spørgsmål om det, jeg har noteret mig som et krav om en uvildig undersøgelse, vil jeg sige, at der ligger i nøjagtig den formulering en form for indirekte udtrykt vurdering af de former for undersøgelser, energiministeriet hidtil har foretaget, som jeg ikke kan erklære mig enig i.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. 37

6) Til **arbejdsministeren** af:

Lilli Gyldenkilde (SF):

»Vil ministeren sørge for, at der fremskaffes midler til at uddanne svejsere til olie- og naturgasprojekterne, således at den situation undgås, at der skal udbetales dagpenge til ledige metalfolk samtidig med, at der importeres arbejdskraft fra udlandet til projekterne?«

Skriftlig begrundelse

Ifølge en artikel i Aktuelt 7. oktober vil der blive tale om at importere arbejdskraft fra andre lande i større udstrækning, end det allerede praktiseres, såfremt der ikke afsættes de fornødne midler til at uddanne svejsere til olie- og naturgasprojekterne. Dette forekommer helt urimeligt, da der jo går ledige metalarbejdere, der gerne vil efteruddannes til disse specialprojekter.

Såfremt de ikke uddannes, vil vi komme i den groteske situation, at der skal udbetales dagpenge til disse, og at arbejdskraft udefra får jobbene. Dette kan ikke accepteres.

Det fremgår af åbningsredegørelsen, at der skal lægges mere vægt på fremskaffelse af arbejdspladser. Her er et helt indlysende område, der kan skaffes job i; derfor bør der omgående tages skridt til de fornødne uddannelser på området.

Arbejdsministeren (Svend Auken):

Fru Lilli Gyldenkilde har i sin begrundelse for spørgsmålet henvist til en artikel i Aktuelt fra den 7. oktober, hvori det er anført, at der kan blive tale om anvendelse af udenlandsk arbejdskraft til olie- og naturgasprojekter i større udstrækning end forudsat, hvis

[Arbejdsministeren]

ikke der afsættes de tilstrækkelige midler til at uddanne dansk arbejdskraft.

Vi er i arbejdsministeriet ligesom i de berørte faglige organisationer meget opmærksomme på at sikre de fornødne bevillinger til uddannelse af dansk arbejdskraft til i det videst tænkelige omfang at varetage disse arbejdsopgaver. Der er under direktoratet for arbejdsmarkedsuddannelserne udviklet og iværksat en række nye kurser specielt med sigte herpå.

De hidtidige behovsvurderinger har dog været behæftede med en betydelig usikkerhed, der ikke har gjort planlægningsarbejdet særlig let på dette område.

Jeg er klar over, at der er problemer med at få bevillingerne til at række til gennemførelsen af den planlagte efteruddannelse på metalområdet, der har haft en meget betydelig aktivitetsstigning i de senere år.

Det har imidlertid vist sig muligt at fremskaffe de fornødne ekstrabevillinger. Jeg har for en uge siden søgt finansudvalget om tilladelse til at få overflyttet penge på finansloven for 1981 fra en anden uddannelsesbevilling til efteruddannelsesbevilling, bl.a. for at imødekomme et ønske fra metalarbejderforbundets side om uddannelse af flere svejsere, og forbundet har over for mig oplyst, at man vil kunne klare sig med de beløb, jeg har søgt overflyttet i dette finansår.

Jeg kan selvfølgelig ikke afvise, at der også kan komme problemer i 1982, men jeg regner med, at også disse vil kunne løses, sådan som vi hidtil har kunnet klare denne opgave.

Lilli Gyldenkilde (SF):

Jeg takker ministeren for svaret, og jeg kan forstå, at der er tale om, at der allerede bliver flyttet nogle midler over, hvilket jeg synes er udmærket. Men problemet bliver nok større nu for 1982, for så vidt jeg har forstået på hele denne sag, så drejer det sig om, at man kommer i den situation, at man muligvis mangler uddannelsesmuligheder for 500 mennesker, og det vil sige, at man bliver nødt til at importere udenlandsk arbejdskraft – undskyld udtrykket, jeg bryder mig ikke om det, men det er jo det, man plejer at bruge herinde.

Det er en dårlig situation at være i, at vi ikke kan uddanne de folk, vi skal bruge til

dette, at vi må importere arbejdskraft fra udlandet, samtidig med at der går nogle ledige. En af de bedste måder at bruge nogle af midlerne fra arbejdsløshedsdagpengene på er netop at bruge dem til uddannelse.

Det bekymrer mig lidt, at ministeren hverken har villet sætte tal på dette eller på noget andet, men jeg kunne forstå på en Ritzaunotits, der har været i avisen, at det drejer sig om, at man flytter 17 mill. kr. fra HK-området over til dette område. Jeg skal ikke beklage, at der kommer penge over til området, men det ulykkelige er bare, at man skal tage fra den ene og give til den anden, når uddannelsesbehovet er så stort netop i en arbejdsløshedssituation. Jeg vil derfor bede ministeren om at følge med med særlig omhu, hvilket jeg også tror han vil, på dette område. Og så vil jeg godt spørge ministeren: hvad siger så HK til at få flyttet disse penge over?

Nymann (FP):

Jeg synes, det var et fornuftigt spørgsmål, og jeg synes også, det var et udmærket svar. Så vidt jeg ved, er der et problem vedrørende arbejderne inden for gasområdet, og det er det, at arbejdet som sådant ikke er særlig attraktivt for danske arbejdere, idet de har så mange udgifter ved den flytten omkring, og når det bliver skattemæssigt beregnet, er de faktisk ikke så interesserede i det, som de burde være.

Jeg har hørt, at flere steder, hvor der fra maskinfabrikker har været svejsere til rådighed, har der faktisk ikke været den store interesse for at flytte til et fjernt område og indlogere sig på forskellige hoteller, efterhånden som ledningen skred frem. Derfor vil jeg gerne spørge arbejdsministeren, om der er stor forskel på beskattningen af de danske arbejdere, som er beskæftiget sådanne steder, og udlandsarbejderne.

Arbejdsministeren (Svend Auken):

Jeg er enig med fru Lilli Gyldenkilde i, at det er vigtigt, at der er penge til arbejdsmarkedsuddannelserne, både specialarbejderuddannelserne og efteruddannelserne for faglærte, og det er også baggrunden for, at vi, selv om der har været økonomiske problemer siden 1973-74, har fået en tredobling af an-

[Arbejdsministeren]

tallet af kursusuger gennemført i disse uddannelser.

Der er også i år sket en udvidelse, og der kommer en udvidelse igen til næste år. Men på grund af det stigende behov er der stadig væk brug for en prioritering – altså at man vælger imellem, hvad man vil satse på – og da har vi sagt, at uddannelsen af svejserne til dette område skal prioriteres så højt, at vi med rette kan sige, at der er tilstrækkeligt med uddannet dansk arbejdskraft til stede.

Jeg tror ikke, hr. Nymann har ret, når han siger, at der ikke er danske arbejdere, der vil ind på dette område. Tværtimod er det vores indtryk, at der er meget, meget stor interesse for at komme med på disse kurser. Det er heller ikke noget særlig dårligt lønnet arbejde, og det er også noget, der er fremtid i.

Det, der er problemet, er, at den danske arbejdskraft i uddannelsen kan få, om jeg så må sige, de tekniske færdigheder, men ikke den arbejdsrutine, der er brug for ved den type arbejde. Derfor er det meget, meget vigtigt for os, at vi her i startfasen får så mange danskere ind som muligt, så vi kan dokumentere, at dansk arbejdskraft, uanset at den ikke har den rutine, som udenlandsk arbejdskraft har, kan klare opgaven, og det viser erfaringerne fra Sønderjylland at den kan.

Så skal jeg sige til fru Lilli Gyldenkilde om dette med at flytte bevillingerne, at det er vi jo nødt til for at skaffe beløbene. Der er allerede fra folketingets side i foråret bevilget ret store beløb til udvidelse af arbejdsmarkedsuddannelserne. Det, vi flytter pengene fra, er den uddannelse særligt for ikke-faglærte HKere, som har været et ønske fra vores side. Den er endnu ikke kommet op at stå, og det vil sige, at pengene, som flyttes fra det område, ikke alene går til Metal, men også til efteruddannelse på HK-området, hvilket forbundet selvfølgelig er glad for.

Lilli Gyldenkilde (SF):

Ja, jeg anede gennem svaret, at ministeren selvfølgelig vil følge dette område med særlig omhu, men jeg er stadig lidt bekymret over, at man flytter penge fra den ene konto til den anden. Jeg forstår godt det med HK-uddannelsen, for dér er det også et spørgsmål om at opbygge nogle nye ting og sådan noget. Men det er med bekymring alligevel, jeg ser på, at man flytter penge rundt på disse

uddannelseskonti, fordi der er så hårdt brug for uddannelse, samtidig med at vi bruger så mange penge til arbejdsløse. Det skal vi naturligvis også, men der var måske en mulighed for at lave – hvad skal man sige? – en slags link mellem det at udbetale dagpenge og det at udbetale nogle flere penge til kurser i stedet for at rokere rundt med kursuspengene, for det er jo helt givet, at der ikke bliver afsat nok, i og med, at jernindustrien har måttet aflyse 141 kurser. Det fremgår jo også af denne sag, at det har den måttet gøre for overhovedet at få penge nok til de her omtalte kurser. Men jeg går som sagt ud fra, at ministeren følger denne sag med særlig omhu.

Nymann (FP):

Vil arbejdsministeren lige huske at kommentere det med beskatningen af danske arbejdere kontra udenlandske? Måske ligger der et eller andet problem, som vi ikke har hørt om.

Arbejdsministeren (Svend Auken):

Jeg går kun herop for at afsløre, at jeg ikke er uhøflig over for hr. Nymann, men jeg kender ikke svaret på hans spørgsmål. Det normale er jo, at hvis der f.eks. er tale om hollandske svejsere, så aflønnes de normalt efter deres egne overenskomster. De skal selvfølgelig overholde landets love med hensyn til arbejderbeskyttelse osv., men det vil sige, at skattetrykket – går jeg ud fra, men jeg er ikke ekspert på de områder – går til de hollandske myndigheder. Da skattetrykket i Holland er lidt større, end det er i Danmark, tør jeg selvfølgelig ikke sige, hvordan det påvirker netop svejsere i det sønderjyske område, men hvis man kan gå ud fra, at de behandles ligesom øvrige hollandske borgere, er der altså ikke tale om en mindre beskatning af dem end den, der gælder for dansk arbejdskraft.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. 41

7) Til *arbejdsministeren* af:

Tyroll (VS):

»Vil ministeren redegøre nærmere for, hvem det er, der forhindrer ministeren i at

[Tyroll]

fjerne løntrykkerbekendtgørelsen, når det klart fremgår af Thomas Niensens udtalelser på LOs repræsentantskabsmøde, at arbejdsministeren og LO er enige om, at bekendtgørelsen skal fjernes?»

Skriftlig begrundelse

På deltagerne i LOs repræsentantskabsmøde og af Berlingske Tidendes reportage derfra den 9. oktober 1981 har jeg forstået, at LO og arbejdsministeren er enige om, at løntrykkerbekendtgørelsen skal fjernes. Thomas Nielsen gav klart udtryk for, at LO ikke vil finde sig i, at man med en bekendtgørelse blot stryger en del af fagbevægelsens overenskomster. Thomas Nielsen giver også udtryk for, at arbejdsministeren har forsøgt at få bekendtgørelsen trukket tilbage uden resultat. Det er en alvorlig sag, for det viser, at nogen har taget magten fra arbejdsministeren i hans eget ministerium. Det må være højst generende for en minister, som på trods af manglende reel indflydelse står med det politiske ansvar. Jeg imødeser med interesse en forklaring på, hvad det egentlig er, der foregår i arbejdsministeriet.

Jeg kan forstå, at ministeren er under påvirkning af kræfter, der er i stand til at tvinge ministeren til – mod egen vilje – hårdnakket at sidde og forsvare løntrykkerbekendtgørelsen ved samråd i arbejdsmarkedsudvalget. Hvis ministeren bare havde sagt noget om de problemer, han sidder i, ville jeg selvfølgelig ikke have skældt så meget ud ved disse lejligheder, men prøvet på at give ministeren en hjælpende hånd med at fjerne cirkulæret/bekendtgørelsen.

Tyroll (VS):

Begrundelsen for spørgsmålet er jo, at vi har indtryk af, at den står gruelig galt til i arbejdsministeriet efter de udtalelser, man har hørt fra LO-formanden vedrørende lønloftet. På det senest afholdte repræsentantskabsmøde – kan man læse i Berlingske Tidende den 9. oktober 1981 – har LO-formanden udtalt – og jeg citerer:

»Vi finder os ikke i, at man med en bekendtgørelse blot stryger en del af vore overenskomster. Vi vil have bekendtgørelsen fjernet, og arbejdsminister Svend Auken er enig med os.«

Det er nye toner. Det er ikke ligefrem det, man har kunnet mærke i arbejdsmarkedsudvalget, og der må åbenbart være noget galt i arbejdsministeriet, når arbejdsministeren ikke kan få fjernet dette løncirkulære. Oven i købet bliver der sagt fra LO-formandens side, at man er utilfreds med, at der i lovgivningen er givet bemyndigelse til arbejdsdirektøren til at tilsidesætte overenskomsterne. Man er altså imod dette løntrykker-cirkulære og hele den lovgivning, der ligger til grund for det. Noget tyder på, at man er blevet voldført.

Arbejdsministeren (Svend Auken):

Ja, nu er en voldførelse af Landsorganisationens formand jo ikke nogen ubetænkelig sag, så derfor må man selvfølgelig tage hr. Tyrolls spørgsmål meget alvorligt.

Den bekendtgørelse, som hr. Tyroll i sit spørgsmål henviser til, er som bekendt udstedt af arbejdsdirektøren i medfør af arbejdsløshedsforsikrings- og arbejdsformidlingsloven efter tilslutning fra landsarbejdsnævnet, hvor både arbejdsgivere og lønmodtagere inklusive Landsorganisationen er repræsenteret, og jeg skal for god ordens skyld selvfølgelig også sige, at den bagved liggende lovgivning har passeret landsarbejdsnævnet og også dér på dette punkt været tiltrådt af såvel lønmodtager- som arbejdsgiverrepræsentanter.

Efter den megen omtale, som bekendtgørelsen har været udsat for – vi formulerer os altid meget diplomatisk – har spørgsmålet endnu en gang været drøftet i landsarbejdsnævnet, uden at det har givet arbejdsdirektøren anledning til at ændre i bekendtgørelsen.

Hele dette forløb har jeg naturligvis fulgt, og jeg kan kun sige, at jeg hele tiden har kunnet og stadig kan tilslutte mig indholdet af bekendtgørelsen i den nuværende situation. Her kommer vi nok frem til det, som det måske er svært for hr. Tyroll at forstå, nemlig at det er vores principielle opfattelse, at denne sag skal klares gennem aftaler på arbejdsmarkedet, og at der i de eksisterende overenskomster ikke er en løsning på det helt specielle arbejde, som hedder beskæftigelsesarbejde. Derfor har jeg opfordret arbejdsmarkedets parter til selv at klare vanskelighederne.

Det er mit håb – og det forstår jeg er et håb, der deles af Landsorganisationen – at

[Arbejdsministeren]

det snarest må kunne klares gennem forhandlinger mellem arbejdsmarkedets parter, og så ønsker jeg selvfølgelig, at bekendtgørelsen ophæves, så snart dette spørgsmål er klaret af. Det og ikke andet har jeg sagt, det har jeg sagt offentligt, og det er jeg selvfølgelig parat til at stå ved.

Tyroll (VS):

Ja, man kan jo ikke tolke det anderledes, end at det må være sådan, at det så er LO-formanden, der har ønsket at vildlede repræsentanterne på repræsentantskabsmødet i LO, når han kommer med de udtalelser, som han er kommet med, for heri gives der jo udtryk for, at arbejdsministeren er enig i, at lønloftet ikke skal være der, og at han også har forsøgt at få trukket bekendtgørelsen om det tilbage. Det har imidlertid været svært at se. Men her spiller man altså en form for dobbeltspil fra socialdemokraternes side. Man lader, som om man er vild modstander af dette lønloft, og alligevel går man og laver forskellige ting i kulisserne.

Jeg vil godt sige, at jeg er da overbevist om, at langt hovedparten af det arbejde, der nu kaldes beskæftigelsesarbejde, er overenskomstdækket; der er indgået aftaler. At arbejdsministeren så er utilfreds med, at de aftaler skal gælde for dem, der bliver ansat som følge af beskæftigelsesinitiativer, er noget andet. Men jeg kunne da godt tænke mig at høre, om det er sådan, at arbejdsministeren vil tage den holdning fra LO-formandens side, som i hvert fald må stå til troende, alvorligt, at man vil have fjernet den bemyndigelse, der ligger i loven i dag til at udstede den slags cirkulærer. Vi har fremsat et lovforslag her en af de sidste dage, som netop skal fjerne denne bemyndigelse. Er det sådan, at arbejdsministeren vil bakke op bag ved LO-formandens modstand imod denne bemyndigelse og sørge for, at den bliver fjernet?

Nymann (FP):

Jeg vil gerne spørge arbejdsministeren, om de problemer, der har været her i København med ansættelse af de unge under 22 år, er løst eller stadig væk er til stede.

Arbejdsministeren (Svend Auken):

Jeg skal til hr. Nymann sige, at bekendtgørelsen er i kraft, og den gælder ikke bare i København, men landet over.

Og så skal jeg til hr. Tyroll sige: vi ønsker en løsning på dette spørgsmål via overenskomsterne. Vi ønsker en løsning, der betyder, at folk i samme situation bliver behandlet ens, og vi ønsker også, at man får nogle rettigheder og nogle sikringer i overenskomsterne, der svarer til niveauet på det danske arbejdsmarked. Det er det, vi ønsker, og det er det, arbejdsmarkedets parter kan hjælpe os med. I det øjeblik arbejdsmarkedets parter kommer til os og siger: nu klarer vi vanskelighederne selv, er der ingen basis for det pågældende cirkulære, der nu i øvrigt er blevet til en bekendtgørelse, og jeg håber, at man, inden vi skal sætte den nye jobskabelsesordning i kraft, på arbejdsmarkedet realistisk erkender, at der er et problem, der skal løses, og sørger for, at denne løsning bliver tilvejebragt. Det er det, jeg forstår hr. Thomas Nielsen har sagt på LOs repræsentantskabsmøde. Jeg stoler selvfølgelig på hr. Tyrolls referat af Berlingske Tidendes udtalelser om, hvad hr. Thomas Nielsen har sagt på repræsentantskabsmødet, men sådan opfatter jeg det, sådan fortolker jeg det, og det er selvfølgelig også den mest fornuftige måde at klare problemet på. Der ligger ingen løsning i bare at fjerne bekendtgørelsen; så ligger nemlig problemet uløst tilbage.

Tyroll (VS):

Det er klart, at jeg er fuldstændig uenig i, at der er et problem, og det har også været gjort klart, at arbejdsmarkedets parter er uenige i, at der er et problem. Men arbejdsministeren kommer altså her og siger, at det alene er arbejdsministeren, der kan afgøre, hvad det er for nogle løn- og arbejdsforhold, der skal være gældende. Hvis de er urimelige i forhold til, hvad arbejdsministeren mener, skal der gribes ind.

Men jeg fik ikke noget svar på mit konkrete spørgsmål. Både repræsentanter, der har været til stede på repræsentantskabsmødet, og altså Berlingske Tidende kan referere, at LO ønsker denne bemyndigelse fjernet i lovgivningen. Er det sådan, at arbejdsministeren vil medvirke til at fjerne den, når nu der skal behandles et lovforslag herinde om denne sag?

Svend Erik Hovmand (V):

Det er mit principielle indtryk, at mindstelønsordningen måske nok er en af de væsentligste årsager til den store arbejdsløshed på ungdomsområdet, og derfor må jeg sige, at jeg deler ikke den bekymring, som er kommet til udtryk her fra hr. Tyrolls side.

Jeg vil gerne spørge arbejdsministeren: nu er det vel ikke sådan, at arbejdsministeren forsøger at udøve pres på de besluttede myndigheder i denne sag for at få omgjort en i øvrigt fornuftig bekendtgørelse?

Der næst vil jeg gerne spørge arbejdsministeren, om den bekendtgørelse, som ifølge arbejdsministerens udtalelser her for et øjeblik siden gælder overalt i landet, også efterleves overalt i landet.

Arbejdsministeren (Svend Auken):

Til det sidste spørgsmål kan jeg svare: ja, den efterleves overalt i landet. Jeg tør selvfølgelig ikke udelukke, at der kan være et eller andet sted, hvor det ikke sker. Hr. Svend Erik Hovmand og jeg har sikkert været med til at vedtage i massevis af love, som vi har fuld tillid til at borgerne i al almindelighed respekterer, men derfor kan der godt være et enkelt individ i samfundet med en lidt svagere karakter end hr. Svend Erik Hovmands og min, der ikke gør det. Vores almindelige indtryk er imidlertid, at den overholdes.

Hvad angår at lægge pres på nogen, er det min opfattelse – og jeg tror, det er flertallet i folketingets opfattelse – at dette spørgsmål bedst løses af arbejdsmarkedets parter selv, og at det er en dårlig løsning at tvinge landsarbejdsnævnet og arbejdsdirektøren – landsarbejdsnævnet er i øvrigt også arbejdsmarkedets parter – til at gribe ind, som de har været nødt til at gøre det nu.

Det, jeg forstår på hr. Thomas Nielsen, og som jeg selv har givet udtryk for, er et synspunkt i retning af: lad os nu klare dette over overenskomstvejen med udgangspunkt måske i den kommunale fælles landsoverenskomst. Jeg ved ikke, hvad udgangspunktet skal være, det er et forhandlingsspørgsmål mellem parterne, men se at få det klarlagt!

Og så må jeg sige, at bemyndigelsen i loven, som hr. Tyroll er så optaget af, jo dækker mange andre spørgsmål end lige netop dette, og der er i hvert fald ikke over for mig

fra LOs side udtrykt noget ønske om, at man skulle ophæve denne paragraf i lovgivningen. Det, man ønsker, er at få erstattet bekendtgørelsen med overenskomstmæssige forhold på området.

Hermed sluttede spørgsmålet, og spørgetiden var dermed til ende.

Skriftligt besvarede spørgsmål:**Formanden:**

Fra udenrigsministeren er modtaget skriftlig besvarelse af spørgsmål nr. 21 stillet af medlem af folketinget Lasse Budtz.

Spm. nr. 21

Til udenrigsministeren (6/10 81) af:

Lasse Budtz (S):

»Vil udenrigsministeren i henhold til § 19 i folketingets forretningsorden give folketinget en redegørelse for regeringens stilling til situationen i Tyrkiet og dette lands tilknytning til Europarådet?«

Begrundelse

Spørgsmålet er stillet på grundlag af en drøftelse i den danske delegation til Europarådets parlamentariske forsamling og på dennes vegne. Siden militæret overtog styret i Tyrkiet og de parlamentariske institutioners beføjelser dermed blev tilsidesat, har spørgsmålet om Tyrkiets forbliven i Europarådet flere gange været drøftet i den parlamentariske forsamling. Ved den kommende session i januar 1982 kan der forventes yderligere drøftelser og muligvis en stillingtagen til Tyrkiets forbliven i Europarådet. Delegationen mener derfor, det har interesse for folketinget at få kendskab til den danske regerings stilling og at få oplyst, hvilke initiativer ministeren agter at tage i ministerrådet, hvor Tyrkiet endnu er repræsenteret. Når delegationen ønsker en redegørelse fra ministeren, sker det også ud fra ønsket om, at denne kan give anledning til en snarlig debat i folketinget.

Besvarelse (9/10 81):

Udenrigsministeren (Kjeld Olesen):

[Udenrigsministeren]

Jeg er helt rede til i henhold til § 19 i folketingets forretningsorden at give folketinget en redegørelse for regeringens stilling til situationen i Tyrkiet og dette lands tilknytning til Europarådet.

Supplerende besvarelse af skriftligt besvaret spørgsmål:

Ad spm. nr. 1507

Formanden:

Fra indenrigsministeren er modtaget supplerende besvarelse af et af medlem af folketinget Mimi Stilling Jakobsen stillet spørgsmål.

Spørgsmålet, der sammen med begrundelsen og den foreløbige besvarelse er optaget i Folketingsstidende, forhandlingerne 1980-81, sp. 13585, var sålydende:

Til *indenrigsministeren* (9/9 81) af:

Mimi Stilling Jakobsen (CD):

»Hvilke oplysninger kan ministeren give om projekt »Aktiv Ålborg« med hensyn til projektets finansiering og økonomiske omfang, antal beskæftigede og arten af den produktion, der foregår?«

Supplerende besvarelse (8/10 81):

Indenrigsministeren (Henning Rasmussen):

I et foreløbigt svar af 25. september 1981 oplyste jeg, at jeg var orienteret om, at arbejdsministeren i anledning af et tilsvarende spørgsmål til ham (spørgsmål nr. 1506) havde indhentet oplysninger fra Ålborg kommune om projekt »Aktiv Ålborg«, og at jeg ville vende tilbage til sagen, når disse oplysninger forelå.

Jeg er nu gjort bekendt med arbejdsministerens besvarelse af spørgsmål nr. 1506, hvori de fra Ålborg kommune indhentede oplysninger gengives. Arbejdsministerens besvarelse giver mig ikke anledning til yderligere bemærkninger, og jeg kan i det hele henholde mig til denne.

Den næste sag på dagsordenen var:

3) *Første behandling af:*

Forslag til lov om indfødsrets meddelelse.
(Lovforslag nr. L 39. Fremsat 8/10 81).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Forhandling

Knud Lind (FP):

Jeg vil godt her ved førstebehandlingen benytte lejligheden til at rose ministeren for, at frasorteringen i forbindelse med ansøgerens eventuelt begåede lovovertrædelser her i riget ser ud til at være bedre. Nu kan det jo være en tilfældighed blandt disse 455, at antallet netop er faldende, men det er dog mit indtryk, at frasorteringen er blevet bedre, efter at vi havde den store debat, og det vil jeg gerne takke ministeren for.

Dernæst har jeg et lille hjertesuk, som jeg tidligere er kommet med. Det drejer sig om de bestemmelser, man kører med i indfødsretsudvalget, om selve reglerne for, at man kan få dansk indfødsret. Jeg vil godt her spørge ministeren: hvad er årsagen til, at man stadig væk på omslaget stempler »fortroligt«? Hvordan skal en udlænding, der ønsker at få dansk indfødsret, få mulighed for at se det i enkeltheder, når den pågældende ikke må læse noget som helst om det, fordi man stempler det »fortroligt«? Jeg har hørt, at det er af hensyn til kontorpersonalet i indenrigsministeriet, men jeg mener dog, at de pågældende udlændinge bør have en chance for at se, hvilke muligheder de har. Det vil måske også nedsætte antallet af ansøgninger, hvis man på forhånd kunne få en forklaring, om ikke andet, for jeg har nemlig også hørt, at dette fortroligt stemplede heller ikke tilgår politiet.

Indenrigsministeren (Henning Rasmussen):

Jeg vil gerne sige til hr. Knud Lind, at der er ikke sket nogen ændring med hensyn til vurderingen af de pågældende personer, der søger optagelse i lov om indfødsrets meddelelse. At der måske konkret er tale om et forslag, hvori der ikke er de tilfælde, hr. Knud Lind har kritiseret så stærkt ved tidligere lejligheder, har ikke noget at gøre med en ændret praksis.

Så vil jeg gerne gentage, hvad jeg ved tidligere lejligheder har sagt i forbindelse med det interne kontorcirkulære.